



Република Србија
УПРАВНИ СУД
4 У.7848/16 (2012)
05.09.2016.
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Весне Лазаревић, председника већа, Гордане Богдановић и Јасминке Вукашиновић, чланова већа, са судским саветником Мирјаном Савић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца А.А. из ..., ул. ... бр. ..., поднетој против туженог Министарства одбране Републике Србије, Регионалног центра МО Београд, ради поништаја решења туженог Уп-2 број: 447-8/09 од 02.02.2012. године, у предмету признавања учешћа у рату, у извршењу одлуке Уставног суда Уж – 5034/2014 од 14.04.2016. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 05.09.2016 године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Министарства одбране Републике Србије, Регионалног центра МО Београд, Уп-2 број: 447-8/09 од 02.02.2012. године и предмет ВРАЋА надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Министарство одбране Републике Србије, Регионални центар МО Београд да тужиоцу А.А. из ..., ул. ... бр. ..., накнади трошкове управног спора у износу од 1.370,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Управног суда 4 У. 2156/12 од 12.03.2014. године, ставом I диспозитива, одбијена је тужба тужиоца А.А. из ... поднета против Министарства одбране Републике Србије, Регионалног центра МО Београд, ради поништаја решења туженог Уп-2 број: 447-8/09 од 02.02.2012. године.

Оспореним решењем донетим у извршењу пресуде Управног суда 6 У. 24828/10 од 29.09.2011. године, одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Команде војног одсека

Београд-2, УП-1 број: 08-1/4150-6/07 од 08.09.2008. године, којим је делимично усвојен захтев тужиоца и признато учешће у рату тужиоцу за период од 21.09.1998. до 17.10.1998. године у саставу ВП 2082-31 Београд и то ставом првим диспозитива. Другим ставом диспозитива тужиоцу је признато учешће у борбеним дејствима насталим агресијом НАТО снага на СРЈ у периоду од 24.03.1999. до 26.06.1999. године, у ВП 2082-31 Београд. Трећим ставом диспозитива одбијен је захтев тужиоца за учешће у оружаним акцијама за период од 29.06.1991. године до 18.09.1991. године у ТО Тења, за период од 19.09.1991. до 18.03.1992. године у ВП 9170-1 Београд, за период од 20.05.1992. до 15.12.1992. године у ПЈМ Вуковар и за период од 15.12.1992. до 25.12.1997. године у ВП 9196 Тења. Четвртим ставом диспозитива је констатовано да жалба изјављена против тог решења не одлаже извршење решења.

Против наведене пресуде тужилац је изјавио Уставном суду уставну жалбу.

Одлуком Уставног суда Уж – 5034/2014 од 14.04.2016. године, усвојена је уставна жалба А.А. и утврђено да је пресудом Управног суда У. 2156/12 од 12.03.2014. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије (став 1.), поништена пресуда Управног суда У. 2156/12 од 12.03.2014. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о тужби подносиоца уставне жалбе поднетој против решења Министарства одбране Републике Србије, Регионалног центра МО Београд Уп-2 број: 447-8/09 од 02.02.2012. године (став 2.).

Према образложењу одлуке Уставног суда, Уставни суд је претходно утврдио да је чланом 1. Закона о служби у оружаним снагама који је престао да важи даном ступања на снагу Закона о Војсци Југославије из 1994. године, било прописано да се службом у оружаним снагама Социјалистичке Федеративне Републике Југославије сматра вршење војних и других дужности у Југословенској народној армији и у територијалној одбрани. На основу чињеница утврђених у поступку који је претходио подношењу уставне жалбе, Уставни суд је надаље утврдио да је подносилац уставне жалбе поднео захтев за признавање учешћа у рату у периодима ближе наведеним у захтеву који му је делимично усвојен тако што му је признато учешће у рату за период од 21.09.1998. до 17.10.1998. године у Војној пошти 2082-31 Београд и од 21.03.1999. до 26.06.1999. године у Војној пошти 2082-31, али му је одбијен захтев за период од 29.06.1991. до 18.08.1991. године у ТО Тења, за период од 19.09.1991. до 18.03.1992. године у Војној пошти 9170-1 Београд, за период од 20.05.1992. до 15.12.1992. године у ПЈМ Вуковар и за период од 15.12.1992. до 25.12.1997. године у Војној пошти 9196 Тења. Уставни суд је констатовао да су управни органи утврдили, одлучујући о захтеву А.А., да Војна пошта 9196 Тење као и ТО, нису никада биле у организацијском саставу тадашње ЈНА или Војске Југославије из чега су извели закључак да се подносиоцу не може признати учешће у оружаним акцијама у спорном периоду у саставу тих јединица јер нису припадале организацијском саставу оружаних снага СРЈ, а сагласно члану 2. и 7. Закона о Војсци Југославије које становиште је у образложењу оспорене пресуде у свему прихватио Управни суд. Одлучујући о уставној жалби Уставни суд је указао да је у својој Одлуци Уж – 990/2011 од 11.07.2014. године изразио став да, имајући у виду да је Законом о служби у оружаним снагама, који је престао да важи ступањем на снагу Закона о Војсци Југославије, било прописано да се службом у оружаним снагама сматра вршење војних и других дужности у Југословенској народној армији и у територијалној одбрани, да се из чињенице да одређена Војна пошта није била у саставу тадашње ЈНА не може извести закључак да иста није била у саставу оружаних снага државе која је постојала у време када је подносилац уставне жалбе мобилисан. Такође је указао и да је у одлуци Уж – 4763/10 од 18.07.2013. године, а у вези са признавањем својства ратног војног инвалида, изразио став да вршење дужности за војне циљеве или за циљеве државне

безбедности у оружаним акцијама после 17.08.1990. године за очување суверености, независности и територијалне целокупности СФРЈ, није условљено припадношћу војсци те државе, који став произлази и из пресуде Врховног суда Србије Увп.2 11/99 од 19.01.2000. године, на коју је такође указао, а којом пресудом је оцењен као неприхваљив став управних органа и Окружног суда у управном спору да тужилац не испуњава услове за признавање стажа у двоструком терајању према члану 100. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања, с обзиром на то да у спорном периоду од 1990. до 1995. године није учествовао у оружаним акцијама као припадник оружаних снага Југославије, већ као припадник Војске Републике Српске Крајине, јер је оценио да су означене акције, са становишта унутрашњег законодавства, у време њиховог избијања имале карактер оружане акције државне безбедности и народне одбране на територији претходне Југославије, што подразумева могућност да се на основу члана 100. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања, а у вези са чланом 264. став 3. Закона о Војсци Југославије и чланом 2. став 1. тачка 5. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, оствари посебан стаж у двоструком трајању. Налазећи да је у оспореној пресуди Управног суда произвољно примењено материјално право на штету подносиоца уставне жалбе и да образложење оспореног акта не задовољава захтеве правичности, Уставни суд је применом одредбе члана 89. став 1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07...103/15), усвојио уставну жалбу изјављену због повреде права на правично суђење зајемчено чл. 32. став 1. Устава, применом одредбе члана 89. став 2. истог закона поништио пресуду Управног суда У. 2156/12 од 12.03.2014. године и одредио да се у поновном поступку донесе нова одлука о тужби подносиоца изјављеној против решења Министарства одбране, Регионалног центра Београд Уп- 2 број: 447-8/09 од 02.02.2012. године па је применом одредби члана 426 став 1. тачка 1. и члана 45. тачка 9) Закона о Уставном суду донео одлуку као у изреци пресуде.

Поступајући у извршењу Одлуке Уставног суда којом је поништена пресуда Управног суда 4 У. 2156/12 од 12.03.2014. године, Управни суд је испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, бр. 111/09), поново оценио наводе тужбе и доказе приложене уз тужбу, па је нашао да је тужба основана.

Управни суд је решио овај спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. истог закона, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Према одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије, одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.

Чланом 171. Устава утврђено је да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда (став 1.); да Уставни суд својом одлуком уређује начин њеног извршења, када је то потребно (став 2.); а да се извршење одлука Уставног суда уређује законом.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о Уставном суду („Сл. гласник РС”, бр. 109/07...18/13), прописано је да су државни и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне и друге организације, удружења грађана или верске заједнице, дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда. Одредбом члана 89. став 2. истог Закона, прописано је да, када Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом или радњом повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, може поништити појединачни акт, забранити

даље вршење радње или одредити предузимање друге мере или радње којом се отклањају штетне последице утврђене повреде или ускраћивања зајемчених права и слобода и одредити начин правичног задовољења подносиоца.

Тужбом поднетом Управном суду дана 22.02.2012. године, тужилац је оспорио законитост решења туженог органа из свих законом прописаних разлога наводећи да тужени није поступио по пресуди Управног суда 7 У. 5782/10 (2008) од 13.05.2010. и 6 У. 24828/10 од 29.09.2011. године, јер није потпуно утврдио чињенично стање и омогућио тужиоцу учешће у поступку у циљу утврђивања одлучних чињеница, нити одговорио на жалбене наводе тужиоца, са којих разлога је тужени повредио одредбе члана 235, 199. став 2; 133, 126. став 3, те члана 158. Закона о општем управном поступку, као и одредбе члана 69. и 70. Закона о управним споровима. Навео је и да му није било омогућено да се изјасни о чињеницама и околностима на којима су заснована решења, као и да се тужени није осврнуо на приложени доказ тужиоца у виду сталне дозволе за боравак у зони борбених дејстава, а истакао је и да није био у могућности да прибави друге потребне податке јер исти представљају војну тајну, већ да је то тужени требало да учини ради утврђивања потпуног чињеничног стања. Још је додао и да је Војна Пошта 9196 Тења била саставни део 40. кадровског центра Војске Југославије, што тужени није ценио, као ни решење Војне Поште 2082-31 Београд од 14.06.2000. године, у којем је, између осталог наведено да се тужиоцу период од 01.09.1994. до 21.06.1996. године, води као стаж у Војсци Југославије са увећаним трајањем (12/15), а ради обрачуна уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Предложио је да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи, а туженог обавезе да тужиоцу накнади трошкове управног спора у висини судских такси за тужбу и пресуду у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима из оспореног решења и предложио је да суд тужбу одбије.

Из образложења оспореног решења, произлази да је тужени орган одбио жалбу тужиоца јер је нашао да је првостепено решење у делу којим је одбијен захтев тужиоца за признавање учешћа у рату у траженом периоду у свему правилно и на закону засновано. Ово стога што је у поступку по жалби, а у извршењу пресуде Управног суда 6 У. 24828/10 од 29.09.2011. године тужени прибавио акт Министарства одбране, Сектора за људске ресурсе, Управе за обавезе одбране ИНТ. број: 3062-1 од 23.06.2010. године, из кога несумњиво произлази да у организацијском саставу ЈНА и ВЈ никада нису биле ВП 9196 Тења, као ни ТО, због чега нису испуњени услови да се тужиоцу призна учешће у оружаним акцијама у саставу тих јединица, као ни учешће у саставу посебних јединица милиције које према одредби члана 2. у вези члана 7. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ” бр.43/94, 28/96, 33/97, 44/99, 74/99 и „Службени лист СЦГ” бр.03/02 и 44/05) нису припадале организацијском саставу оружаних снага СРЈ. Са наведеног, сагласно одредби члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку, тужени је донео одлуку као у диспозитиву оспореног решења.

Законом о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 43/94...37/02 и „Службени лист СЦГ”, бр. 7/05 и 44/05), било је прописано: да је Војска Југославије оружана снага која брани сувереност, територију, независност и уставни поредак Савезне Републике Југославије (члан 1.); да Војску сачињавају стални и резервни састав (члан 7. став 1.); да стални састав Војске сачињавају професионални војници и војници на служењу војног рока (члан 7. став 2.); да су професионални војници – професионални официри, професионални подофицири и официри по уговору, подофицири по уговору и војници по уговору (члан 7. став 3.); да су војни осигураници, у смислу остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања по овом

закону, лица која имају својство професионалног војника (члан 241.); да се војном осигуранику, односно кориснику војне пензије који је као припадник оружаних снага Југославије учествовао у оружаним акцијама после 17.08.1990. године, време проведено у тим акцијама и у заробљеништву, као и време проведено на лечењу и медицинској рехабилитацији услед болести или повреда задобијених у оружаним акцијама и заробљеништву рачуна као стаж осигурања у двоструком трајању (члан 264. став 3.); да се време које је регрут провео као добровољац у јединицама и установама Југословенске народне армије или у саставима под њеном командом, од 17. августа 1991. до 19. маја 1992. године, рачуна као служење војног рока у двоструком трајању (члан 360. став 4.); да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о служби у оружаним снагама (члан 363.).

Одредбом члана 1. Закона о служби у оружаним снагама („Службени лист СФРЈ”, бр. 7/85, 20/89, 40/89 и 26/90 и „Службени лист СРЈ”, бр. 31/93 и 50/93), било је прописано да се службом у оружаним снагама Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: оружане снаге) сматра вршење војних и других дужности у Југословенској народној армији (у даљем тексту: ЈНА) и у територијалној одбрани.

По налажењу Управног суда, основано се тужбом тужиоца указује да је оспореном решењем повређен закон на његову штету, с обзиром да су при доношењу оспореног решења учињене повреде правила поступка прописане одредбом члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, бр. 30/10), према којој се, у образложењу другостепеног решења морају оценити и сви наводи жалбе. Тужени није оценио наводе жалбе према којима је време које је тужилац провео у јединицама ТО Тења њему уписано у војну књижицу, да је ВП 9196 Тења била саставни део 40. кадровског центра Војске Југославије, нити се изјаснио о доказима које је тужилац приложио уз жалбу, а ради се о фотокопији сталне дозволе за боравак у зони борбених дејстава број 207 од 12.02.1992. године и Обавест ТРЗ-а Чачак бр. 11/91-08 од 08.11.1991. године. Суд наима налази да је другостепени орган дужан да оцени све наводе жалбе и ако их не уважи, у образложењу свог решења мора да изнесе разлоге због којих их сматра неоснованим. Наведеним поступањем тужени орган је повредио правила управног поступка из члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, бр. 30/10), јер у оспореном решењу није дао јасне разлоге за своју одлуку засновану на подацима о припадности ВП, односно ТО јединицама ЈНА Управе за организацију, Сектора за политику одбране МО, не отклонивши пропуст првостепеног органа да одлучне чињенице у погледу учешћа тужиоца у оружаним акцијама у саставу војних јединица наведених у захтеву, као и у жалби, поуздано утврди на начин прописан одредбом члана 149. став 2. наведеног Закона о општем управном поступку и да на основу свестрано оцењених доказа утврди правно релевантне чињенице од којих зависи основаност тужиоачевог захтева.

Како оспорено решење не садржи одлучне чињенице, доказе и разлоге у смислу наведене одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, Управни суд налази да је оспореним решењем повређено и право тужиоца на јасну и образложену одлуку, због чега је тужбу уважио и оспорено решење поништио.

Тужени орган је дужан да у поновном поступку отклони учињене повреде правила поступка на које му је указано овом пресудом у смислу одредбе члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

С обзиром да је суд наложио туженом органу да отклони повреде правила поступка на које је указао овом пресудом, то нису испуњени услови у смислу одредбе члана 43.

став 1. Закона о управним споровима да суд уместо органа донесе одлуку како је то тужилац тужбом предложио.

Следом изложеног, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредби члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС”, бр. 111/09), донео одлуку као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлучујући о захтеву тужиоца за накнаду трошкова управног спора сагласно одредбама члана 66. и 67. Закона о управним споровима, Управни суд је применом одредби члана 153. став 1., 154. и 163. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11...55/14), на чију сходну примену упућује одредба члана 74. Закона о управним споровима, нашао да тужиоцу припада накнада трошкова у висини судске таксе за тужбу у износу од 390,00 динара и таксе за ову пресуду у износу од 980,00 динара, укупно 1.370,00 динара колико је тужиоцу применом тарифног броја 28. и 29. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС”, број 28/94...106/15), и досуђено, ставом II диспозитива ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 05.09.2016. године, 4 У.7848/16 (2012)

Записничар
Мирјана Савић,с.р.

Председник већа-судија
Весна Лазаревић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЦРП/ИО